

POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie skargi J. W. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 29 września 2016 r., sygn. akt XXVII Ca [...], wydanego w sprawie z powództwa Miasta W.

przeciwko J. W.

o eksmisję,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 marca 2018 r.,

- 1) odrzuca skargę;
- 2) odstępuje od obciążenia pozwanego kosztami postępowania na rzecz powoda;
- 3) oddala wniosek pełnomocnika reprezentującego pozwanego z urzędu o przyznanie mu kosztów pomocy prawnej.

UZASADNIENIE

Pozwany J. W. wniósł o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W. z 29 września 2016 r., wydanego w sprawie z powództwa miasta W. o eksmisję. Skarżący zarzucił, że wyrok ten jest niezgodny z art. 117 § 5 k.p.c., a to ze względu na niewyznaczenie dla niego pełnomocnika z urzędu, podczas gdy z uwagi na jego stan zdrowia i charakter sprawy, z której prowadzeniem sobie nie radził, udział pełnomocnika z urzędu był konieczny i miałby wpływ na jej wynik. Skarżący zarzucił także, że zaskarżony wyrok jest niezgodny z art. 5 k.c. Stwierdził, że wyrok ten może wyrządzić mu szkodę, gdyż pozwany nie będzie mógł się opiekować zamieszkałą w tym samym lokalu żoną – I.W..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 2 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądu pierwszej instancji, od którego strona nie wniosła dostępnych jej środków prawnych jest dopuszczalna jedynie w wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność orzeczenia z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, a kolejną przesłanką dopuszczalności skargi jest ustalenie, że zmiana lub uchylenie zaskarżonego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Charakter środka prawnego, jakim jest skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sprawia, że podstawową przesłanką jego dopuszczalności pozostaje ustalenie, że przez wydanie tego orzeczenia skarżącemu została wyrządzona szkoda (art. 424¹ § 1 k.p.c.).

Ciężar wykazania wszystkich powyższych przesłanek spoczywa na skarżącym, o czym stanowi art. 424⁵ § 1 pkt 4 i 5 k.p.c.

Skarżący wykazał, że obecnie nie może uzyskać zmiany lub uchylenia zaskarżonego wyroku w drodze dostępnych mu środków prawnych. Spełnienie tej przesłanki dopuszczalności skargi nie budzi wątpliwości.

Skarżący stwierdził też, że jego szkoda polega na tym, że „niezgodny z prawem wyrok może spowodować szkodę”. Szkodą w rozumieniu przepisów o skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest konkretny uszczerbek majątkowy, ustalany zgodnie z art. 361 § 2 k.c., a zatem o jej wyrządzeniu może być mowa wyłącznie wtedy, jeśli w przedmiotowej sprawie skarżący wykaże, że szkoda ta wystąpiła, podstawą taką nie może być sama możliwość poniesienia szkody wskutek wydania wyroku. Szkoda powinna być ściśle określona, a jej wyrządzenie uprawdopodobnione w skardze, gdyż jest to jedna z przesłanek jej dopuszczalności. Szkoda, której wyrządzenie jest przesłanką dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.), musi być spowodowana przez wydanie orzeczenia, a więc powinna zostać realnie poniesiona; nie wystarczy zagrożenie wystąpieniem szkody lub jej prawdopodobieństwo (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 marca 2015 r., III CNP 26/14, LEX nr 1681510).

Skoro skarżący nie spełnił jednej z przesłanek dopuszczalności skargi, to na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

Uwzględniając charakter wniesionego środka zaskarżenia oraz sytuację materialną i osobistą pozwanego, ujawnioną w toku postępowania w składanych oświadczeniach majątkowych dołączonych do wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych, Sąd Najwyższy odstąpił od obciążenia go kosztami postępowania należnymi stronie powodowej (art. 102 k.p.c.).

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika reprezentującego pozwanego z urzędu o przyznanie mu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu w postępowaniu wywołanym skargą, gdyż wniesienie pisma procesowego, które z uwagi na braki podlega odrzuceniu nie jest pomocą prawną, w związku ze świadczeniem której pełnomocnik może zabiegać o wynagrodzenie; por. też np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 marca 2012 r., II PK 286/11 (LEX nr 1215148).

aw

jw

